

Aakkosellinen luettelo mikrobeista ja infektiosairauksista

Jos infektiota/ sairautta ei ole luettelossa, potilaan hoidossa käytetään pääsääntöisesti [tavanomaisia varotoimia](#).

Infekto/ sairaus

Suositus (tavanomaisten varotoimien lisäksi)

A

Absessi

Jos eritteet tihraavat ympäristöä, [Kosketusvarotoimet](#). Muuten [Tavanomaiset varotoimet](#).

Acinetobacter baumannii, Acin MDR

[Kosketusvarotoimet](#), ks. tarkemmin [Achin MDR-ohje](#).

Adenovirusinfektio

Lasten- ja immuunipuutteisten osastolla [Pisara-](#) ja [kosketusvarotoimet](#). Muuten [Tavanomaiset varotoimet](#).

Apinarokko

[Kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimet](#). Ks. tarkemmin [Apinarokon infektiöhälytysohje](#). Konsultoi apinarokkoepäilyssä infektiolääkäriä.

A-streptokokki

Kts. Streptokokki, ryhmä A (*Str. pyogenes*)

C

Candida auris

[Kosketusvarotoimet](#), ks. tarkemmin [C. auris-ohje](#). Konsultoi infektiolääkäriä.

Clostridium difficile

[Kosketusvarotoimet](#) oireiden ajan ja 2 vrk oireiden loputtua, ks. tarkemmin [Norovirus-Clostridium difficile -ohje](#)

Covid-19

Koronavirusinfektio todettu tai epäily, ks. [Covid-19-ohjeet](#).

Coxsackievirusinfektio

Ks. enterovirusinfektio.

CPE (karbapenemaasia tuottava enterobakteeri)

[Kosketusvarotoimet](#), ks. tarkemmin [CPE-ohje](#).

Creutzfeld-Jakobin tauti

Erityistointimet instrumenttien osalta, muuten [Tavanomaiset varotoimet](#), Konsultoi infektiolääkäriä. Ks. tarkemmin [CJD-ohje](#)

Cytomegalovirusinfektio

[Tavanomaiset varotoimet](#).

Cryptosporidium	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
D	
Difteria	Ks. kurkkumätä.
E	
Echovirusinfektio	Ks. enterovirusinfektio.
EHEC	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: <u>kosketusvarotoimet</u> Muilla: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> , mielellään 1hh ja oma WC. Konsultoi infektiolääkäriä. Ks. tarkemmin <u>THL:n EHEC-ohje</u> .
Enterovirusinfektio	Lastenosastoilla: <u>kosketusvarotoimet</u> . Muilla: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
ESBL E.coli	Jos inkontinentti, sekava, alle 7-vuotias tai kyseessä riskiosasto: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muilla: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> . Ks. tarkemmin <u>ESBL-E.coli</u> -ohje.
ESBL Klebsiella pneumoniae	<u>Kosketusvarotoimet</u> , ks. tarkemmin <u>ESBL-Klebsiella</u> -ohje.
Epiglotiitti	<u>Pisaravarotoimet</u> , ks. Haemophilus influenzae B.
G	
Gastroenteriitti	<u>Kosketusvarotoimet</u> , ks. tarkemmin <u>Norovirus-Clostridium difficile</u> -ohje
Giardiaasi	Jos eritteet tahraavat ympäristöä: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muutoin: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
H	
Haavainfektio	Jos eritteet tahraavat ympäristöä: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muutoin: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Haemophilus influenzae B	<u>Pisaravarotoimet</u> 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta (meningiitti, pneumonia, epiglotiitti).
Hepatiitti A	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muilla: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> , lisäksi 1hh ja oma WC. Konsultoi infektiolääkäriä. Ks. tarkemmin <u>THL:n hepatiitti A-ohje</u>
Hepatiitti B ja C	<u>Tavanomaiset varotoimet</u> .

Hepatiitti E	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
Herpes simplex	Yleistynyt infektio oireiden ajan: <u>Kosketusvarotoimet</u> , Muutoin: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Herpes zoster	Ks. vyöruusu.
Hinkuyskä, pertussis	<u>Pisaravarotoimet</u> 5 vrk tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta, ks. tarkemmin <u>THL:n hinkuyskäohje</u>
HIV	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
I	
Ihoinfektio	Jos eritteet tahraavat ympäristöä: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Influenssa	<u>Pisaravarotoimet</u> 5 vrk oireiden alusta tai 3 vrk lääkehoidon alusta, immuunipuutteisten osastoilla koko hoitojakson ajan. Ks. tarkemmin <u>Influenssaohjeet</u>
Isorokko (variola)	<u>Ilma- ja kosketusvarotoimet</u> , Ks. <u>HUS tartuntatautien isorokko-ohje</u>
K	
Kampylobakteeri (Campylobacter)	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muilla: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> , mieluiten 1hh ja oma WC.
Keuhkokume (pneumonia)	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
Kihomadot	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
Klamydiakeuhkokume (Chamydia pneumoniae)	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
Kolera	<u>Tavanomaiset varotoimet</u> , mieluiten 1hh ja oma WC.
Koronavirus	Ks. <u>Covid-19 ohjeet</u> .
Kuppa (syphilis, lues)	<u>Tavanomaiset varotoimet.</u>
Kurkkumätä (difteria)	Nielumuoto: <u>Pisaravarotoimet</u> , kunnes vähintään 24 h kuluttua mikrobilääkehoidon loppumisesta 24 h välein otetut 2 viljelyä ovat negatiiviset, ks. <u>HUS Tartuntatautien kurkkumätäohje</u> . Ihomuoto: <u>Kosketusvarotoimet</u> , kunnes vähintään 24 h kuluttua mikrobilääkehoidon loppumisesta 24 h välein

otetut näytteet ovat negatiiviset. Ks. tarkemmin [HUS Tartuntatautien kurkkumätäohje](#)

L

Lapsihalvaus (poliomyeliitti)

[Pisaravarotoimet](#), ks. tarkemmin [HUS tartuntatautien polio-ohjeet](#)

Lavantauti

Ks. *Salmonella typhi*

Legionella pneumophila

[Tavanomaiset varotoimet](#), konsultoi legionellataupauksista infektiolääkäriä

Lude

[Tavanomaiset varotoimet](#), ks. tarkemmin [ludeohje](#).

Listeria (Listeria monocytogenes)

[Tavanomaiset varotoimet](#). Konsultoi infektiolääkäriä. Tarkemmin ks. [THL:n listeriaohje](#)

M

Malaria

[Tavanomaiset varotoimet](#).

MDRs (moniresistentti gram-negatiivinen sauvabakteeri)

[Kosketusvarotoimet](#)

Meningiitti

Hoidetaan aluksi pisaravarotoimien mukaan. Kun taudinaiheuttaja on selvillä, potilas, jolla on meningokokin tai *Haemophilus influenzae b:n* (Hib) aiheuttama meningiitti, hoidetaan [Pisaravarotoimet](#) 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta. Konsultoi infektiolääkäriä. Muut aiheuttajat: [Tavanomaiset varotoimet](#).

Meningokokki

[Pisaravarotoimet](#) 24 h tehoavan mikrobilääkehoidon aloituksesta, kun meningokokki on eristetty normaalista steriilistä paikasta (esim. likvor ja veri). Konsultoi infektiolääkäriä. Ks. tarkemmin [HUS tartuntatautien meningokokkiohjeet](#)

MRSA

[Kosketusvarotoimet](#), ks. tarkemmin [MRSA-ohje](#).

Mykoplasma pneumoniae

[Tavanomaiset varotoimet](#).

Märkärupi (Impetigo)

Lastenosastoilla: [Kosketusvarotoimet](#)
Muuten: [Tavanomaiset varotoimet](#).

N

Neutropenia	<u>Tavanomaiset varotoimet</u> , mieluiten 1hh ja oma WC.
Norovirus	<u>Kosketusvarotoimet</u> oireiden ajan ja 2 vrk oireiden loputtua, ks. tarkemmin <u>Norovirus-Clostridium difficile -ohje</u>
P	
Painehaava	Jos runsaasti erittävä haava: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Palovammat	Jos runsaasti erittävä: <u>Kosketusvarotoimet</u> Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Parainfluenssavirus	Lastenosastoilla: <u>Pisaravarotoimet</u> Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Parvorokko (parvovirus B 19)	Immuunipuutteisilla koko hoitojakson ajan: <u>Pisaravarotoimet</u> Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Pemfigus neonatorum	<u>Kosketusvarotoimet</u> .
Pernarutto (Bacillus anthracis)	Ks. <u>HUS tartuntatautien pernarutto-ohjeet</u> .
Pikkulantauti	Ks. Salmonella paratyphi
Pneumocystis jirovecii	<u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
Pseudomonas aeruginosa	Jos hälytysjärjestelmätieto ” <u>PseudMDR</u> ” tai erittävä haava: <u>Kosketusvarotoimet</u> . Muuten: <u>Tavanomaiset varotoimet</u> .
R	
Rabies	Ks. Vesikauhu
Respiratory syncytial virus (RSV)	Lastenosastoilla sekä immuunipuutteisten osastoilla: <u>pi-sara- ja kosketusvarotoimet</u> 10 vrk oireiden alusta . <u>Muuten: Pisaravarotoimet</u> 5 vrk ajan oireiden alusta . Yhden hengen huone/tilavarotoimet (ei samaan huoneeseen immuunipuuteisen kanssa).
Ripuli, akuutti, infektiöosi Rutto (Yersinia pestis)	Ks. tarkemmin <u>Norovirus-Clostridium difficile-ohje</u> Ks. <u>HUS tartuntatautien Rutto-ohje</u>
S	

Salmonellainfektiot	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet , mieluiten 1hh ja oma WC. ks. Tarkemmin ks. THL:n salmonellaohje . Salmoneella typhi ks. kohta Salmonella typhi (lavantauti), Salmonella paratyphi ks. kohta Salmonella paratyphi (pikkulavantauti)
Salmonella paratyphi (pikkulavantauti)	Tavanomaiset varotoimet , mieluiten 1hh ja oma WC. Tarkemmin ks. THL:n lavantauti- ja pikkulavantautiohje
Salmonella typhi (lavantauti)	Tavanomaiset varotoimet , mieluiten 1hh ja oma WC. Tarkemmin ks. THL:n lavantauti- ja pikkulavantautiohje
Shigella	Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: Kosketusvarotoimet Muilla: Tavanomaiset varotoimet , mieluiten 1hh ja oma WC
Silmän sidekalvon tulehdus (Konjunktiviitti)	Tavanomaiset varotoimet
Sikotauti (parotiitti)	Pisaravarotoimet 9vrk sylkirauhasturvotuksen alusta. Tarkemmin ks. HUS tartuntatautien sikotautiohjeet
Staphylococcus aureus -märkärupi	Tavanomaiset varotoimet . Kosketusvarotoimet lastenosastoilla.
Streptokokki, ryhmä A (Str. pyogenes)	kosketusvarotoimet 24 h tehoavan lääkehoidon alusta.
<ul style="list-style-type: none">• Runsaasti erittävä haava• Synnytys-, palovamma-, tai vastasyntyneiden osastolla• faryngiitti tai tulirokko lapsilla• teholla nekrotisoiva faskiitti	kosketusvarotoimet , kunnes bakteeriviljelyssä ei enää kasva A-ryhmän streptokokkia. Muuten Tavanomaiset varotoimet .
	Pisaravarotoimet 24 h tehoavan lääkehoidon alusta.
	Kosketusvarotoimet ja pisaravarotoimet
	Ks. tarkemmin HUS tartuntatautien A-streptokokkiohjeet Konsultoi infektiolääkäriä.
Strongyloides	Kosketusvarotoimet , konsultoi infektiolääkäriä.
Syyhy (scabies)	Kosketusvarotoimet 24 h ensimmäisen hoitokerran päättymisestä, ks. tarkemmin Syyhy-ohje .

T

Tuberkuloosi

-tartuntavaarallinen hengitysteiden tuberkuloosi

Ilmavarotoimet, ks. tarkemmin Tuberkuloosi-ohje; konsultoi keuhko- tai infektiolääkäriä-muu kuin hengitysteiden tuberkuloosi Ilma- ja kosketusvarotoimet aerosolia tuottavien hoitojen yhteydessä, muuten yleensä Tavanomaiset varotoimet. Ks. tarkemmin Tuberkuloosi-ohje; konsultoi keuhko- tai infektiolääkäriä

Tuhkarokko (morbilli)

Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes kulunut 4 vrk ihottuman puhkeamisesta. Konsultoi infektiolääkäriä. Ks. tarkemmin HUS tartuntatautien tuhkarokko-ohjeet

Tulirokko (scarlatina)

Ks. Streptokokki, ryhmä A

Täit (pedikuloosi)

Tavanomaiset varotoimet, ks. tarkemmin Täit.**V**

Verenvuotokuumeet

Ks. HUS tartuntatautien Ebola, verenvuotokuumeet -ohjeet

Vesikauhu (rabies)

Ks. HUS tartuntatautien rabies-ohjeet

Vesirokko (varicella)

Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat ovat kuivuneet.

Vesirokkopneumoniitti

Ilma- ja kosketusvarotoimet koko hoitojakson ajan.

Vihurirokko (rubella)

Pisaravarotoimet 7 vrk ihottuman alusta.

VRE

Kosketusvarotoimet, ks. tarkemmin VRE

Vyöruusu (Herpes zoster)

Paikallinen immuunipuutteisilla: Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat kuivuneet.Paikallinen muilla potilailla: tavanomaiset varotoimet, jos vyöruusalue peittynä. Jos ei voida peittää (esim. kasvoissa), kosketusvarotoimet.Yleistynyt: Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat kuivuneet.**Y**

Yersinia

Lastenosastoilla ja inkontinenteilla: [Kosketusvarotoimet](#)

Muilla: [Tavanomaiset varotoimet](#), mieluiten 1hh ja oma WC.

Menettelyohje | HUS | Infektiosairauksien klinikka | Laatijat: Juha Suhonen, Sinikka Arre | Hyväksyjä: Katariina Kainulainen | 29.1.2024